

Záznam z jednání Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů (dále jen „Rada“)
konaného dne 8. ledna 2013

Místo jednání: Praha, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1 (od 13:00 do 16:00 hod.)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci):

	Jméno	Organizace
1.	PhDr. Marie Čermáková	Sociologický ústav Akademie věd
2.	Mgr. Jan Dobeš	MPSV
3.	PhDr. Eva Ferrarová	MV
4.	Ing. Zdeňka Fidlerová <u>zástup:</u> PhDr. Kateřina Niklová	MF
5.	Ing. Jaromír Fryč <u>zástup:</u> PaedDr. Jaromír Krejčí	MŠMT
6.	Mgr. Petra Havlínová <u>zástup:</u> Mgr. Helena Lišuchová	MSp
7.	Ing. Michael Hrbata <u>zástup:</u> Mgr. Bronislava Jonitová	MO
8.	Mgr. Jana Chržová <u>zástup:</u> Mgr. Dagmar Wagnerová	Český svaz žen
9.	PhDr. Martin Jára	Liga otevřených mužů
10.	Rut Kolínská	Síť mateřských center
11.	Mgr. Jindřiška Krpálková	KOORDONA
12.	Dana Machátová	odborní, Rada hospodářské a sociální dohody (dále jen „RHSD“)
13.	Mgr. Michaela Marksová-Tominová	Asociace pro rovné příležitosti
14.	Ing. Ludmila Müllerová	MPSV
15.	JUDr. Ing. Jiří Nováček <u>zástup:</u> JUDr. Pavel Dvořák	MMR
16.	Mgr. Míla O'Sullivan <u>zástup:</u> Mgr. Dita Jahodová	Otevřená společnost - ProEquality
17.	Ing. Petr Pavlík, Ph.D.	FHS UK
18.	Ing. Jaromír Plíšek <u>zástup:</u> Mgr. Vladimíra Kosičková	MZV
19.	Ing. Martin Plíšek <u>zástup:</u> Mgr. Petra Markovičová	MZD
20.	Bc. Helena Skálová <u>zástup:</u> Mgr. Anna Kotková	Gender Studies
21.	Mgr. Jana Smiggels Kavková	Česká ženská lobby
22.	Ing. Jan Srb	Český statistický úřad
23.	Mgr. Monika Šimůnková	zmocněnkyně vlády pro lidská práva
24.	PhDr. Iva Šmídová, Ph.D <u>zástup:</u> Mgr. Petra Havlíková	FSS MU
25.	Mgr. Veronika Šprincová	Fórum 50%
26.	Mgr. Michal Uhl	Zastupitelstvo MČ Praha 2
27.	Jan Wiesner	zaměstnavatelé, RHSD

Omluvené členky a členové:

	Jméno	Organizace
1.	Ing. Vilém Žák	MZE

Hostky a hosté:

	Jméno	Organizace
1.	PhDr. Hana Frýdová	MŠMT – koordinátorka rovných příležitostí žen a mužů
2.	Mgr. Adéla Hořejší	Česká ženská lobby
3.	Mgr. Kateřina Kalivodová	MK – koordinátorka rovných příležitostí žen a mužů
4.	Ing. Andrea Lustigová	MSP – koordinátorka rovných příležitostí žen a mužů
5.	Tereza Mitošinková	FHS UK – stáž na sekretariátu Rady
6.	Mgr. František Nestával	MPO – koordinátor rovných příležitostí žen a mužů
7.	Mgr. et Mgr. Aneta Plavinová	Úřad vlády ČR
8.	Hana Sajfrtová	MPSV – koordinátorka rovných příležitostí žen a mužů
9.	Mgr. Ivana Skuhrovcová	MZE – koordinátorka rovných příležitostí žen a mužů

Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů:

Radan Šafařík, Lucia Zachariášová

Z celkového počtu **28** členek a členů bylo přítomno **25**, resp. **27** osob s hlasovacím právem, tj. Rada byla usnášeníschopná.

Úvod

L. Müllerová uvítala přítomné členky a členy a konstatovala, že do její kompetence jakožto nově jmenované ministryně práce a sociálních věcí připadla rovněž pozice předsedkyně Rady. Vzhledem k zásadním personálním změnám ve vedení MPSV, kdy došlo ke jmenování nové ministryně, nedošlo ke svolání třetího zasedání Rady během roku 2013, ale až nyní. L. Müllerová dále dodala, že v průběhu roku 2013 by se následně měla uskutečnit ještě další tři zasedání Rady.

Jelikož se jedná o první zasedání Rady pod vedením nové předsedkyně, požádala L. Müllerová přítomné členky a členy a hostky a hosty, aby se krátce představili. Po úvodním představení L. Müllerová Radu informovala o schválení usnesení vlády ČR ze dne 5. prosince 2012 č. 895, kterým došlo ke změně statutu Rady. Dle této změny mimo jiné dochází k tomu, že funkce předsedy či předsedkyně se ujímá člen vlády, do jehož působnosti patří rovné příležitosti žen a mužů, dnem jmenování členem vlády nebo dnem účinnosti převodu agendy rovných příležitostí žen a mužů do jeho působnosti. Napříště tedy nebude nutné pro účely vzniku funkce předsedy či předsedkyně Rady ad hoc jmenování vládou ČR.

Tímto usnesením rovněž došlo ke jmenování místopředsednictva Rady, kdy místopředsedkyněmi se staly M. Šimůnková a M. Čermáková a místopředsedou J. Dobeš. Následně L. Müllerová v souladu s čl. 4 odst. 4 novelizovaného statutu Rady určila následující pořadí pro výkon funkcí výkonného místopředsedy a výkonných místopředsedekyň:

1. J. Dobeš jakožto 1. výkonný místopředseda;
2. M. Šimůnková jakožto 2. výkonná místopředsedkyně;
3. M. Čermáková jakožto 3. výkonná místopředsedkyně.

Členky a člen místopředsednictva se následně krátce představili. L. Müllerová poté pověřila vedením zasedání Rady 1. výkonného místopředsedu J. Dobeše.

J. Dobeš konstatoval, že Rada má 28 členek a členů a k její usnášení schopnosti je potřeba přítomnosti alespoň 15 z nich. Tato podmínka byla splněna, při zahájení zasedání bylo přítomno 25 členek a členů či jejich zástupkyň a zástupců s hlasovacím právem.

Ad bod 2 – Schválení programu zasedání

J. Dobeš krátce představil návrh programu jednání Rady a vzhledem k účasti A. Hořejší navrhl jeho doplnění o další bod „Informace k problematice porodnictví“. Tento bod byl navržen zařadit jako bod č. 9. J. Dobeš dále konstatoval, že v rámci bodu č. 10 „Různé“ svůj zájem o vystoupení k problematice státní dotační politiky ve vztahu k rovným příležitostem žen a mužů avizovala J. Smiggels Kavková.

K návrhu nebyly vzneseny námítky či návrhy na doplnění.

Návrh programu:

Program jednání – Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, 8. ledna 2013 od 13 hodin	
1. Úvod	L. Müllerová
2. Schválení programu jednání	L. Müllerová
3. Zpráva o plnění úkolů Rady a o činnosti sekretariátu Zpráva o činnosti výborů a pracovní skupiny	L. Zachariášová, předsedkyně / předsedové, diskuse
a) Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů	P. Pavlík, diskuse
b) Výbor pro prevenci domácího násilí	J. Krpálková, diskuse
c) Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života	R. Kolínská, diskuse
d) Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích	J. Smiggels Kavková, diskuse
e) Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů	M. Jára, diskuse
4. Podnět Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích „+1“	J. Smiggels Kavková, diskuse
5. Zhodnocení činnosti Rady v roce 2012	R Šafařík, sekretariát Rady, diskuse
6. Vyhodnocení kapacit sekretariátu Rady	J. Dobeš, sekretariát Rady, diskuse
7. Zhodnocení voleb do zastupitelstev krajů a do Senátu z hlediska zastoupení žen a mužů	V. Šprincová (Fórum 50 %), diskuse
8. Informace k problematice porodnictví	A. Hořejší (Česká ženská lobby), diskuse
9. Různé	L. Müllerová, diskuse

*O návrhu programu proběhlo **hlasování**: 25 pro, 0 proti, 0 se zdrželi. Návrh byl přijat.*

Ad bod 3 – Zpráva o plnění úkolů Rady a o činnosti sekretariátu

J. Dobeš uvedl následující bod a předal slovo L. Zachariášové.

L. Zachariášová krátce shrnula plnění úkolů vzešlých z minulého jednání Rady. Prvním úkolem bylo zpracovat krátké vyhodnocení kapacit sekretariátu Rady a informovat o tomto vyhodnocení Radu. Ke splnění tohoto úkolu dojde projednáním bodu č. 7, který je vyhodnocení kapacit sekretariátu Rady věnován. Dalším úkolem bylo nadále poskytovat jednotlivým resortům součinnosti při zřizování dětských skupin a zajistit veřejnou prezentaci výstupů z výměny dobré praxe v oblasti zřizování dětských skupin poté, co MPSV obdrží odpověď od MF ve věci možností financování dětských skupin. Sekretariát ve spolupráci s oddělením koncepce rodinné politiky a ochrany práv dětí MPSV poskytuje jednotlivým resortům průběžné konzultace, a to zejména prostřednictvím resortních koordinátorek a koordinátorů rovných příležitostí žen a mužů. Sekretariát dále obdržel odpověď od MF ve vztahu k financování dětských skupin a tato odpověď byla resortním koordinátorům a koordinátorkám rozeslána a je na vyžádání poskytována dalším subjektům pro jejich interní potřebu.

Dalším úkolem bylo připravit analýzu Priorit a postupů vlády na rok 2012 s ohledem na omezení počtu úkolů a zabývat se strukturou a obsahem Priorit a postupů vlády do budoucna, a to v součinnosti s resortními koordinátorkami a koordinátory. Tento úkol byl uložen předsedovi Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů, který o jeho plnění bude informovat v rámci bodu programu č. 4. a). Posledním úkolem bylo zabývat se podnětem M. Čermákové ve věci možnosti zveřejnění výsledků projektu Sociologického Ústavu Akademie věd, v.v.i. zpracovaného pro MPSV o flexibilních formách práce. L. Zachariášová uvedla, že výstupy projektu byly zveřejněny na internetových stránkách MPSV.

L. Zachariášová dále shrnula aktivity sekretariátu v období od posledního jednání Rady. Jak již zmínila L. Müllerová, sekretariát zpracoval návrh změn statutu Rady a předložil jej na jednání vlády ČR, která jej schválila svým usnesením ze dne 5. prosince 2012 č. 895. Sekretariát rovněž uspořádal zasedání všech výborů Rady a její pracovní skupiny. V září 2012 byla na MPSV uspořádána tisková konference ke kampani Fóra 50 % k podpoře žen kandidujících v krajských a senátních volbách. Tiskové konference se zúčastnili mimo jiné J. Dobeš či poslankyně H. Langšádlová. Ve dnech 13. a 20. listopadu 2012 sekretariát uspořádal pod záštitou Stálé komise PSP ČR pro rodinu a rovné příležitosti dva semináře. Na prvním z nich se podílel Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života a jeho tématem byly aktuální výzvy v oblasti sladění pracovního, soukromého a rodinného života. Druhý seminář na téma vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích byl uspořádán ve spolupráci s Fórem 50 % a Výborem pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích. Sekretariát rovněž spolupracoval s MŠMT na uspořádání konference ke vzdělávání dětí a žáků o problematice domácího násilí, která proběhla 15. listopadu 2012. Dále sekretariát v kooperaci s MZV zajistil předání písemné informace týkající se plnění Závěrečných doporučení Výboru pro odstranění diskriminace žen OSN ve vztahu ke sterilizacím provedeným v rozporu s právem a domácím a sexuálním násilím. L. Zachariášová rovněž Radu informovala o spolupráci sekretariátu na zpracování Souhrnné zprávy za rok 2011 o plnění Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014. Tento materiál byl ve spolupráci s MV předložen vládě ČR k informaci. Sekretariát dále připravuje vstupní analýzu k projektu týkajícímu se vytvoření střednědobé strategie pro rovnost žen a mužů.

M. Šimůnková se zeptala, zda již sekretariát připravuje realizaci projektu financovaného z Norských fondů, o kterém byla Rada informována na svém květnovém zasedání v roce 2012.

R. Šafařík odpověděl, že dle informací od MF došlo v uplynulých dnech k uzavření dohody mezi ČR a Norskem o míře spolufinancování jednotlivých programů. K finálnímu podpisu dohod o jednotlivých

programech by mělo docházet během února 2013, přičemž se počítá se zahájením realizace projektu sekretariátu od začátku března 2013. Návrh projektu je připraven a po finálním schválení jednotlivých programů a projektů bude možné zahájit realizaci. V návrhu projektu se počítá s realizačním týmem v rozsahu 1,5 úvazku.

Ad bod 3. a) – Zpráva o činnosti výborů a pracovní skupiny – Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů (dále jen „Výbor institucionální“)

J. Dobeš předal slovo P. Pavlíkovi a požádal ho o krátké představení činnosti Výboru institucionálního. P. Pavlík sdělil, že Výbor institucionální se zabýval zejména analýzou Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí žen a mužů pro rok 2012 s ohledem na jejich výraznou redukci a doporučil opětovně zahrnutí úkolů týkajících se MŠMT. Výbor institucionální rovněž asistoval sekretariátu Rady při zpracovávání vstupní analýzy ke střednědobé strategii rovných příležitostí žen a mužů a věnoval se postavení resortních koordinátorů a koordinátorek. Na posledním zasedání se Výbor institucionální zabýval podnětem Výboru pro práva cizinců, který je zřízen při Radě vlády pro lidská práva. Podnět se týkal zdravotního pojištění legálně pobývajících cizinců a cizinek v ČR. K tomuto podnětu přijal Výbor institucionální usnesení, ve kterém pověřil sekretariát Rady, aby se obrátil na MF se žádostí o poskytnutí analýzy ekonomických dopadů případného zavedení veřejného zdravotního pojištění pro cizinky a cizince. Výbor institucionální hodlá otázku veřejného zdravotního pojištění cizinců a cizinek nadále sledovat a případně formulovat podnět směrem k Radě.

V průběhu projednávání tohoto bodu počet přítomných členek a členů Rady stoupl na **26**.

Ad bod 3. b) – Zpráva o činnosti výborů a pracovní skupiny – Výbor pro prevenci domácího násilí

J. Dobeš předal slovo J. Krpálkové, která konstatovala, že Výbor pro prevenci domácího násilí se nejprve zabýval revizí členské základny tak, aby došlo k zefektivnění jeho činnosti. Klíčovou aktivitou Výboru pro prevenci domácího násilí je monitoring plnění Národního akčního plánu prevence domácího násilí na léta 2011 – 2014 (dále jen „NAP DN“). J. Krpálková v této souvislosti vyjádřila zklamání nad dosavadním plněním NAP DN ze strany jednotlivých resortů, které plnění úkolů často nevěnují dostatečnou pozornost.

Výbor pro prevenci domácího násilí dále připravuje návrh druhových standardů pro utajené azylové pobyty a pro práci s osobami ohroženými domácím násilím. Na tomto úkolu spolupracuje Výbor pro prevenci domácího násilí s MPSV, odborem sociálních služeb a sociální práce, se kterým probíhají jednání o možnosti zahrnout tyto standardy do prováděcích předpisů zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. J. Krpálková dále Radu informovala o podnětu Výboru pro prevenci domácího násilí ve vztahu k přijetí Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (dále jen „Úmluva RE“). V rámci podnětu Výbor pro prevenci domácího násilí navrhuje Radě, aby vyzvala vládu ČR k zahájení ratifikace Úmluvy RE. Výbor pro prevenci domácího násilí považuje Úmluvu RE za důležitý nástroj prohloubení prevence domácího násilí a pomoci jeho obětem a je důležité, aby se ČR k Úmluvě RE co nejdříve připojila. Odůvodnění podnětu je k dispozici v podkladech pro zasedání Rady.

V rámci diskuze H. Lišuchová krátce tlumočila postoj MSP k podpisu Úmluvy RE. MSP se nebrání jejímu podpisu, v současnosti ale, po zavedení trestní odpovědnosti právnických osob do českého právního systému, je nutné podepsat a ratifikovat řadu starších mezinárodních úmluv, jejichž podpisu

bránila právě absence institutu trestní odpovědnosti právnických osob. MSP v současnosti zpracovává podklady nezbytné pro podpisy těchto úmluv, včetně řady úmluv Organizace spojených národů, a v budoucnu by mělo rovněž dojít na Úmluvu RE.

M. Šimůnková se dotázala na časový rámec a předpoklad, kdy by k podpisu Úmluvy RE mohlo dojít.

H. Lišuchová uvedla, že od schválení podpisu mezinárodní úmluvy vládou ČR následuje projednání Parlamentem ČR a tento proces většinou trvá přibližně šest měsíců. Celá příprava podpisu mezinárodní úmluvy trvá alespoň jeden rok. Z kapacitních důvodů a vzhledem k počtu čekajících úmluv ale proces přípravy podkladů probíhá poměrně pomalu a nelze zaručit, že ČR se bude moci k Úmluvě RE připojit ještě během letošního roku.

M. Šimůnková se dále zeptala, kdo rozhoduje o prioritních mezinárodních úmluvách a pořadí, ve kterém se přistupuje k jejich zpracovávání.

H. Lišuchová odpověděla, že priority v tomto smyslu stanoveny nebyly. Byl vypracován seznam všech nepřijatých mezinárodních úmluv, které nebylo možné podepsat v důsledku absence institutu trestní odpovědnosti právnických osob. Jako první jsou zpravidla schvalovány úmluvy Organizace spojených národů. Následně by měly být přijaty protikorupční a lidskoprávní úmluvy.

J. Dobeš ukončil rozpravu k tomuto bodu a přečetl návrh usnesení Rady:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

vyzývá vládu ČR, aby zahájila ratifikaci Úmluvy Rady Evropy č. 210 o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí.

*O tomto návrhu proběhlo **hlasování**: 23 pro, 0 proti, 3 se zdrželi. Návrh byl přijat.*

J. Krpálková poděkovala Radě za přijetí tohoto usnesení a zdůraznila, že řada evropských zemí již Úmluvu RE podepsala a v rámci mezinárodních fór je její význam často zdůrazňován.

J. Krpálková dále Radu informovala o podnětu Výboru pro prevenci domácího násilí ve vztahu ke vzdělávání soudců a soudkyň na Justiční akademii o domácím násilí. Výbor pro prevenci domácího násilí by se této otázce v budoucnu rád věnoval a zvážil návrh zařazení celodenního vzdělávání v tematice domácího násilí do plánu vzdělávací činnosti Justiční akademie. Za tímto účelem by Výbor pro prevenci domácího násilí rád vstoupil v jednání s Justiční akademií. Tato iniciativa vzešla z minulého jednání Výboru pro prevenci domácího násilí, na kterém byly podány informace K. Čuhelové, soudkyně Krajského soudu v Brně, ve vztahu k současnému stavu vzdělávání o domácím násilí.

J. Dobeš přečetl návrh usnesení Rady:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

ukládá Výboru pro prevenci domácího násilí, ve spolupráci se sekretariátem Rady, dopracovat podnět k zařazení celodenního vzdělávání v tematice domácího násilí do plánu vzdělávací činnosti Justiční akademie a předložit jej na jednání Rady.

*O tomto návrhu proběhlo **hlasování**: 25 pro, 0 proti, 1 se zdrželi. Návrh byl přijat.*

Ad bod 3. c) – Zpráva o činnosti výborů a pracovní skupiny – Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života (dále jen „Výbor pro sladění“)

Před projednáváním tohoto bodu programu se L. Müllerová z jednání Rady z pracovních důvodů omluvila. Počet přítomných členek a členů Rady poklesl na **25**.

R. Kolínská shrnula činnost Výboru pro sladění pracovního. Při Výboru pro sladění byly zřízeny dvě pracovní skupiny, jedna z nich se věnuje tématu jeslí a služeb péče o děti a druhá se zabývá tzv. vážnými provozními důvody. Tato pracovní skupina vytvořila dotazníky týkající se institutu vážných provozních důvodů, které jsou součástí podkladů. Dotazníky jsou určeny zaměstnavatelům, inspektorátům práce, odborům a dalším subjektům a jejich cílem je zmapovat situaci ve vztahu k institutu vážných provozních důvodů. Dále se Výbor pro sladění podílel na přípravě semináře k aktuálnímu výzvam v této oblasti, který se konal na půdě Poslanecké sněmovny a o němž již bližší informace podala L. Zachariášová v rámci úvodu bodu programu č. 3. Výbor pro sladění připravil návrh usnesení, ve kterém by Rada uložila tomuto výboru ve spolupráci se sekretariátem Rady, aby zpracoval podnět k řešení otázky zařízení služeb péče o děti předškolního věku, včetně řešení situace související s vyjmutím jeslí jako zdravotnických zařízení, k předložení vládě ČR.

V průběhu projednávání tohoto bodu stoupl počet přítomných členek a členů na **26**.

J. Dobeš přečetl návrh usnesení Rady:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

1. vyjadřuje svůj zájem zabývat se otázkou nedostatečných kapacit zařízení služeb péče o děti předškolního věku, jakožto jedné ze zásadních překážek sladování pracovního, soukromého a rodinného života;

2. ukládá Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, ve spolupráci se sekretariátem Rady, aby zpracoval podnět k řešení otázky zařízení služeb péče o děti předškolního věku s důrazem na jejich místní a finanční dostupnost, včetně řešení situace související s vyjmutím jeslí jako zdravotnických zařízení, k předložení vládě ČR.

P. Pavlík navrhl, aby o první části usnesení hlasováno nebylo, a to z důvodu nadbytečnosti vyjádření zájmu v této části. Zájem je vyjádřen již samotným uložením úkolu ve druhém odstavci návrhu usnesení. R. Kolínská si jako předkladatelka návrhu usnesení tuto změnu osvojila. M. Šimůnková navrhla do druhého odstavce vložit informaci o tom, že nedostatek zařízení služeb péče o děti předškolního věku je zásadní překážkou sladování pracovního, soukromého a rodinného života.

J. Dobeš přečetl návrh upraveného usnesení Rady:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

ukládá Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, ve spolupráci se sekretariátem Rady, aby zpracoval podnět k řešení nedostatečné kapacity zařízení služeb péče o děti předškolního věku s důrazem na jejich místní a finanční dostupnost, jakožto jedné ze zásadních překážek sladění pracovního a soukromého života, včetně řešení situace související s vyjmutím jeslí jako zdravotnických zařízení, k předložení vládě ČR.

O tomto návrhu proběhlo **hlasování**: 26 pro, 0 proti, 0 se zdrželi. Návrh byl přijat.

Ad bod 3. d) – Zpráva o činnosti výborů a pracovní skupiny – Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích (dále jen „Výbor pro vyrovnané zastoupení“)

J. Dobeš předal slovo J. Smigels Kavkové za účelem představení činnosti Výboru pro vyrovnané zastoupení. J. Smigels Kavková nejprve Radu informovala o revizi členské základny a změně statutu Výboru pro vyrovnané zastoupení. Dále došlo k ustavení pracovní skupiny k vytvoření akčního plánu pro podporu vyrovnaného zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích. Výbor pro vyrovnané zastoupení se rovněž zabýval monitoringem dat v této oblasti, poskytováním připomínek k materiálům zpracovávaným sekretariátem Rady a podílel se na přípravě semináře v Poslanecké sněmovně PČR, o kterém již hovořila L. Zachariášová. J. Smigels Kavková dále Radu informovala o podnětu Výboru pro vyrovnané zastoupení k uplatňování strategie „+1“, o kterém bude blíže informovat v rámci bodu programu č. 5.

Ad bod 3. e) – Zpráva o činnosti výborů a pracovní skupiny – Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů (dále jen „Pracovní skupina“)

M. Jára dosavadní činnost Pracovní skupiny. Dosud proběhly dvě jednání Pracovní skupiny, na kterých se její členky a členové věnovali zejména stanovení priorit a zpracování návrhu plánu práce. Plán práce Pracovní skupiny (příloha č. 1 tohoto záznamu) zahrnuje období září 2012 až září 2014. J. Dobeš připomněl, že úkol zpracovat plán práce pracovní skupiny na toto období byl zadán Radou na jejím květnovém zasedání.

J. Krejčí se dotázal, co je myšleno prioritou „muži v systému vzdělávání“. M. Jára odpověděl, že v systému vzdělávání přetrvává poměrně nízké zastoupení mužů a velká míra vertikální genderové segregace. J. Krejčí upozornil, že otázku postavení pedagogických pracovníků a pracovníc upravuje specifický zákon, který je nutné zohledňovat a který již obsahuje ustanovení o zákazu diskriminace.

P. Pavlík vnesl dotaz, zda je Plán práce pracovní skupiny otevřený a zda do něj bude možné průběžně zahrnovat i další témata. Uvítal by například, kdyby se Pracovní skupina věnovala tématu muži a ženská práva či muži a domácí práce. M. Jára konstatoval, že plán práce bude možné průběžně rozšiřovat a že Pracovní skupina předpokládá velmi úzkou spolupráci s dalšími výbory Rady a Radou samotnou.

J. Dobeš uzavřel diskusi k tomuto bodu a přečetl návrh upraveného usnesení Rady:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

schvaluje plán práce Pracovní skupiny muži a rovnost žen a mužů na období září 2012 až září 2014, který je obsažen v příloze tohoto usnesení.

O tomto návrhu proběhlo hlasování: 25 pro, 0 proti, 0 se zdrželi. Návrh byl přijat.

(Jedna členka Rady v době hlasování nebyla přítomna)

Ad bod 4 – Podnět Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích „+1“

J. Smigels Kavková představila podnět Výboru pro vyrovnané zastoupení, který je reakcí na stále přetrvávající nízké zastoupení žen v rozhodovacích pozicích státní správy. Inspirací pro podnět k uplatňování strategie „+1“ byly některé české firmy, které tuto strategii již několik let využívají. Obsahem strategie je pomocí cílených opatření zvýšit zastoupení žen (případně mužů) na dané úrovni vedení o jednu (případně jednoho) během jednoho roku, a to v případě, že zastoupení žen či mužů na této úrovni vedení nedosahuje alespoň 40 %. Podnět by se měl vztahovat na orgány státní správy,

státní podniky a akciové společnosti s majetkovou účastí státu. Tyto instituce mohou využívat řadu opatření, která by měla přispět ke zvýšení míry vyrovnaného zastoupení žen a mužů ve vedení těchto institucí. Jedná se například o zveřejňování výběrových řízení na vedoucí pozice, používání genderově senzitivního jazyka v rámci pracovní inzerce, podpora podprezentovaného pohlaví k účasti ve výběrových řízeních či rozšiřování nabídek flexibilních forem práce. Součástí podnětu je i tabulka, která obsahuje přehled zastoupení žen a mužů na jednotlivých úrovních vedení ve všech ministerstvech. Cílem podnětu je efektivnější a pestřejší státní správa a snížení její vertikální genderové segregace.

E. Ferrarová konstatovala, že souhlasí s nutností podporovat ženy ve vedení v rámci státní správy. Za důležité považuje zejména transparentnost výběrových řízení a zveřejňování inzerátů na vedoucí pozice, což se však v současnosti v důsledku absence zákona o úřednících neděje.

M. Šimůnková uvedla, že také silně podporuje větší účast žen ve vedení státní správy. Zároveň vyjádřila svůj rozporuplný vztah k obdobným opatřením obsahujícím kvóty. Zatímco zavádění kvót nepodporuje, současné zkušenosti ukazují, že jinými prostředky se zvýšení zastoupení žen ve vedení státní správy dosáhnout nedaří. M. Šimůnková rovněž dodala, že nepodporuje zavádění těchto opatření pro akciové společnosti s majetkovou účastí státu menší než 50 %. Proto navrhuje, aby se opatření nevztahovalo na akciové společnosti s menšinou majetkovou účastí státu. Dále vznesla dotaz, proč v příložené tabulce uvádějící přehled zastoupení žen a mužů ve vedení státní správy chybí údaje o Úřadu vlády.

J. Smigels Kavková si jako předkladatelka podnětu návrh na to, aby se podnět vztahoval pouze na státní podniky a akciové společnosti s většinou majetkovou účastí státu, osvojila. Dále konstatovala, že tabulka je převzata ze Zprávy o rovnosti žen a mužů v roce 2011, takže není zcela aktuální. F. Nestával doplnil, že údaje o Úřadu vlády ČR v tabulce zřejmě chybí proto, že na Úřadu vlády ČR, na rozdíl od všech ostatních resortů, není zřízena pozice koordinátora či koordinátorky rovných příležitostí žen a mužů, kteří za vyplňování tabulky zodpovídají.

J. Krejčí vznesl dotaz, zda v těch úrovních vedení, ve kterých mají více než 60% zastoupení ženy, předpokládá tento podnět opatření zaměřená na podporu účasti mužů. J. Smigels Kavková odpověděla, že podnět je formulován neutrálně tak, aby se vztahoval jak na ženy, tak na muže a směřoval k podpoře méně zastoupeného pohlaví. J. Krejčí dále vyjádřil názor, že tento podnět nebude možné aplikovat na úroveň náměstků a náměstkyň vzhledem k tomu, že se jedná o politické funkce, které nejsou obsazovány standardními výběrovými řízeními.

E. Ferrarová zdůraznila potřebu opatření zaměřených na zvýšení zastoupení žen v rozhodovacích pozicích, protože samovolně se jejich zastoupení nezvýší. Zároveň připomněla, že v minulosti zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, obsahoval ustanovení, které ukládalo územním samosprávným celkům povinnost přihlížet k zájmu na získávání a udržování rovnoměrného zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních řízení. Toto ustanovení rovněž stanovovalo možnost v rámci výběrového řízení přijmout osobu příslušící k méně zastoupenému pohlaví, pokud její kvality nejsou nižší než kvality současně posuzovaných osob. E. Ferrarová se v této souvislosti dotázala, v jaké fázi je projednávání zákona o úřednících a zda obdobné ustanovení bude obsahovat i tento zákon.

J. Dobeš konstatoval, že přípravu zákona o úřednících má na starost MV. V rámci připomínkového řízení bylo vzneseno velké množství zásadních připomínek, které jsou často ve vzájemném rozporu,

a v současnosti probíhá jejich vypořádávání. V současnosti je proto velmi těžké odhadnout, kdy dojde k vypořádání všech připomínek a k předložení materiálu vládě ČR.

J. Wiesner uvedl, že zástupci a zástupkyně zaměstnavatelů v RHSD se zákonem zásadně nesouhlasí a uplatnili k němu řadu připomínek. Zároveň navrhuje zvážit, zda by bylo možné část podnětu ke strategii „+1“ do zákona zapracovat. Je důležité, aby státní správa byla co nejvíce profesionální a výběrové kritéria byla založena zejména na odbornosti. J. Wiesner dále doplnil, že návrh obsahující konkrétní cíle prostřednictvím kvót je pro něj problematický.

M. Uhl podpořil návrh podnětu a konstatoval, že lidé při výběru zaměstnanců a zaměstnankyň dle psychologických poznatků vybírají osoby sobě podobné. I toto je důvod, proč se ženy na vedoucí pozice často nedostávají a proč je nutné zvýšení zastoupení podreprezentovaného pohlaví ve vedení v rámci státní správy podporovat. Velké a úspěšné společnosti (jako Google či IBM) již zavádí programy na zvýšení diverzity v rámci svého vedení, což podporuje efektivitu jejich činnosti. Státní správa by se měla těmito společnostmi inspirovat a rovněž usilovat o co nejvyšší efektivitu svých činností. Zároveň se ukazuje, že společnosti s vyšší mírou diverzity ve svém vedení jsou lépe schopny zvládat finanční krizi.

V. Šprincová zdůraznila, že podnět neobsahuje žádné sankce pro případ, že ke zvýšení zastoupení méně zastoupeného pohlaví na jednotlivých úrovních vedení nedojde. Jedinou faktickou sankcí je povinnost jednotlivých resortů informovat o přijatých opatřeních prostřednictvím vyhodnocování plnění Aktualizovaných opatření Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí žen a mužů. Podnět je tedy ve své podstatě velmi měkký a kompromisní.

P. Pavlík vyslovil podporu podnětu a zdůraznil to, že pokud ze státní správa může inspirovat efektivními opatřeními se soukromé sféry, tak by to měla činit. V současnosti existuje již řada důkazů, které potvrzují vliv diverzity vedení na schopnost přijímat efektivní rozhodnutí.

J. Dobeš uzavřel diskusi k tomuto bodu. J. Smigels Kavkovou přečetla návrh usnesení:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

1. schvaluje podnět Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích k uplatňování strategie „+1“;

2. pověřuje Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích, ve spolupráci se sekretariátem Rady, aby dopracoval podnět tak, aby mohl být předložen vládě ČR.

R. Kolínská navrhla vpuštění bodu č. 1 z důvodu jeho nadbytečnosti. M. Šimůnková navrhla, aby byl usnesením Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích pověřen podnět dopracovat dle závěrů ze zasedání Rady.

J. Dobeš přečetl upravený návrh usnesení:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

pověřuje Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích, ve spolupráci se sekretariátem Rady, aby dopracoval podnět ke strategii „+1“ podle připomínek vznesených na zasedání Rady a předložil jej ke schválení Radě.

O tomto návrhu proběhlo hlasování: 23 pro, 1 proti, 2 se zdrželi. Návrh byl přijat.

Ad bod 5 – Zhodnocení činnosti Rady v roce 2012

J. Dobeš požádal R. Šafaříka o stručné shrnutí činnosti Rady v uplynulém roce. R. Šafařík konstatoval, že došlo ke splnění všech úkolů, které si Rada uložila ve svém plánu práce na rok 2012. Některé úkoly jsou plněny průběžně v rámci činnosti sekretariátu Rady. Pro bližší informace k jednotlivým bodům plánu práce odkázal R. Šafařík na podklad zpracovaný sekretariátem Rady k tomuto bodu, jež byl rozeslán v podkladech k jednání.

Nikdo z přítomných členů a členek připomínku či dotaz v rámci diskuze k tomuto bodu nevzněl.

Ad bod 6 – Vyhodnocení kapacit sekretariátu Rady

J. Dobeš konstatoval, že úkol provést vyhodnocení kapacit sekretariátu Rady byl uložen na minulém zasedání Rady v květnu 2012 v souvislosti s jeho přesunem z Úřadu vlády ČR na MPSV. Podrobné vyhodnocení kapacit sekretariátu Rady je uvedeno v podkladovém materiálu k tomuto bodu. J. Dobeš Radu informoval, že od 3. ledna 2013 není již sekretariát Rady referátem rovných příležitostí žen a mužů, ale nově oddělením rovných příležitostí žen a mužů. Došlo tedy k posílení sekretariátu v organizační struktuře MPSV a blízce době by rovněž mělo dojít k navýšení jeho personálních kapacit v souvislosti s realizací projektů financovaných z OP LZZ a Norských fondů.

J. Krpálková uvedla, že vítá kapacitní i organizační posílení sekretariátu Rady. Zároveň dodala, že přes velmi nízké personální kapacity dosud sekretariát Rady vykonával skvělou práci, a to zejména díky osobnostem L. Zachariášové a R. Šafaříka. R. Kolínská se k vyjádření J. Krpálkové připojila a uvedla, že je ráda, že tentokrát chválu na sekretariát Rady nemusí pronášet ona. J. Dobeš se rovněž připojil a ocenil dlouhodobě velmi dobrou práci sekretariátu Rady.

Ad bod 7 – Zhodnocení voleb do zastupitelstev krajů a do Senátu z hlediska zastoupení žen a mužů

J. Dobeš předal slovo V. Šprincové a vyzval ji k představení analýzy voleb do zastupitelstev krajů a do Senátu z hlediska zastoupení žen a mužů. V. Šprincová shrnula výsledky analýzy (která je přílohou č. 2 tohoto zápisu). Nejprve konstatovala, že zatímco v zastupitelstvech krajů došlo k mírnému zvýšení zastoupení žen na 19,7 %, v Senátu zastoupení žen kleslo na 17,3 %. K hlavním poznatkům analýzy patří skutečnost, že velký podíl na volebním úspěchu žen mají regionální sdružení, která jsou ochotnější nominovat ženy než velké strany. Preferenční hlasy výraznější dopad na genderové složený volených orgánů neměly. Nejvyšší zastoupení žen v zastupitelstvu kraje je v současnosti v Moravskoslezském kraji (26 %), zatímco nejnižší v krajích Ústeckém (13 %) a Vysočina (13 %). Nejmenší počet žen na kandidátní listiny umístily strany ODS (19 % ze všech kandidátek a kandidátů) a TOP 09 a STAN (19 %). Nejvyšší zastoupení žen bylo na kandidátních listinách Strany zelených (50 %). Do Senátu bylo ve volbách zvoleno celkem 5 žen (tedy 18,5 % ze všech zvolených senátorů a senátorek), celkové zastoupení žen v Senátu tedy kleslo na 17,3 %.

J. Dobeš poděkoval za prezentaci zajímavé analýzy.

Ad bod 8 – Informace k problematice porodnictví

J. Dobeš předal slovo A. Hořejší z České ženské lobby a požádal ji o představení aktuálního vývoje v oblasti postavení porodních asistentek a asistentů a svobodné volby žen místa porodu.

A. Hořejší se krátce představila a poděkovala za pozvání na dnešní zasedání Rady. Připomněla základní dimenze této problematiky, kdy dochází k diskriminaci porodních asistentek a asistentů v rámci přístupu k povolání a ke znemožnění svobodné volby ženám poskytovatele péče a způsobu a místa porodu. Toto právo je mimo jiné garantováno Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv. Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) nedávno v případě Ternovsky proti Maďarsku konstatoval, že svobodnou volbou místa porodu není jen volba místa porodnice, ale že součástí této volby je i možnost vybrat si poskytovatele porodní péče, včetně porodní asistentky či asistenta, přičemž stát je povinen tuto péči poskytnout. Obdobné stížnosti byly před ESLP předloženy i proti ČR¹ a k jejich projednání by mělo dojít v nejbližší době.

A. Hořejší dále dodala, že postavení profese porodního asistentství již upravuje zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, který uvádí oprávnění porodních asistentek a asistentů. Problémem však je, že prakticky nemohou porodní asistentky a asistenti svou praxi vykonávat, protože prováděcí předpisy tohoto zákona kladou na výkon této profese nesplnitelné technické a personální požadavky nad rámec tohoto zákona. V současnosti je tak nemožné, aby porodní asistentky a asistenti získali příslušná oprávnění. Dalším problémem je skutečnost, že profese porodního asistentství není zahrnut do systému veřejného zdravotního pojištění, takže zdravotní pojišťovny neproplácí žádné jejich úkony.

A. Hořejší rovněž Radu informovala o skutečnosti, že MZD si v roce 2009 nechalo zpracovat externí právní analýzu k možnosti trestněprávního postihu žen, které volí domácí porod. Liga lidských práv požádala o zveřejnění této analýzy na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, analýza však zveřejněna nebyla.

Co se týče pracovní skupiny na MZD k otázce porodnictví, dosud proběhly čtyři její zasedání. Na posledním zasedání mělo dojít k přijetí kompromisního návrhu, který vzešel z iniciativy M. Šimůnkové. Před zahájením tohoto zasedání zástupci a zástupkyně lékařů a lékařek další jednání odmítli s odůvodněním, že situace v českém porodnictví je v současnosti dostatečná a ze zasedání odešli. V této souvislosti A. Hořejší konstatovala, že Radě prostřednictvím J. Smiggels Kavkové navrhuje přijetí usnesení, kterým by formulovala výzvu k tomu, aby došlo ke změně příslušných právních předpisů. Dále by usnesení mělo obsahovat výzvu určenou MZD, aby zveřejnilo zmíněnou analýzu a doporučení k pokračování činnosti pracovní skupiny MZD k porodnictví.

M. Šimůnková doplnila, že do činnosti pracovní skupiny vkládala velké naděje a tomuto tématu věnovala velké množství své energie a kapacit své sekce. V tomto ohledu M. Šimůnková označila výsledek více než půlroční činnosti pracovní skupiny za velké zklamání. Za zcela nepřijatelné považuje M. Šimůnková skutečnost, že stát určuje ženám, jakým způsobem mají родit. Argumenty vztahující se k právu ženy na svobodnou volbu způsobu porodu jsou lékařskou obcí často zcela přehlíženy. Důležitou roli rovněž hrají finanční záležitosti, zejména finanční dopady případného zařazení porodního asistentství do systému veřejného zdravotního pojištění. V současnosti byly obě strany vyzvány k zaslání svých stanovisek ministru zdravotnictví, které následně zváží, jak situaci dál řešit.

J. Smiggels Kavková představila návrh usnesení, který vychází z návrhů A. Hořejší:

Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů

¹ Jedná se o stížnosti Krejzová v. The Czech Republic, č. 28473/12 a Dubská v. The Czech Republic, č. 28859/11.

vyzývá Ministerstvo zdravotnictví, aby ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti a jeho kanceláři Vládního zmocněnce pro zastupování před Evropským soudem pro lidská práva připravilo návrh novely zákona o zdravotních službách, souvisejících prováděcích vyhlášek a případně dalších relevantních právních předpisů tak, aby bylo odstraněno riziko odsouzení České republiky za porušování čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách, podobně jako se to stalo v Maďarsku ve věci Ternovszky 2010.

P. Pavlík navrhl, aby bylo usnesení doplněno o výzvu Rady, aby vláda ČR zrušila právní předpisy, které diskriminují porodní asistentky a asistenty. Druhá část usnesení by pak měla vládu ČR vyzvat k umožnění svobodné volby místa porodu.

H. Lišuchová upozornila na formulační nepřesnost ve vztahu ke kanceláři Vládního zmocněnce pro zastupování státu před ESLP.

J. Dobeš dal prostor pro vyjádření zástupkyni MZD. P. Markovičová konstatovala, že tento bod programu byl na jednání Rady vložen dodatečně bez informování členů Rady, a proto nyní bez možnosti zajištění informací a podkladů není schopna poskytnout podrobnější vyjádření.

M. Šimůnková doplnila, že od začátku činnosti pracovní skupiny bylo jasné, že ve věci domácích porodů se nepodaří dosáhnout s ohledem na postoj MZD velkého pokroku. Proto usilovala o řešení alespoň ve vztahu k porodům v porodních domech za přítomnosti porodních asistentek a asistentů.

M. Jára se přiklonil k návrhu usnesení Rady, které by obsahovalo zmínku na současnou diskriminaci porodních asistentek a asistentů na neumožňování ženám svobodné volby místa porodu. Dále doporučil, aby byl návrh usnesení dopracován dle připomínek, které na zasedání Rady zazněly a aby o tomto návrhu bylo následně hlasováno per rollam.

J. Dobeš s tímto návrhem vyslovil souhlas a požádal sekretariát o úpravu návrhu usnesení a jeho rozeslání k hlasování per rollam.

Ad bod 9 – Různé

V rámci projednávání bodu Různé J. Smigels Kavková otevřela otázku státní dotační politiky v oblasti rovných příležitostí žen a mužů. V materiálu Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2013 (dále jen „Hlavní oblasti státní dotační politiky“) není oblast rovných příležitostí žen a mužů vůbec uvedena. Jednotlivé resorty pouze odkazují na prostředky z Evropského sociálního fondu a Norských fondů, ve kterých je téma rovných příležitostí žen a mužů obsaženo. J. Smigels Kavková vyjádřila obavu, že takto nedochází k systémovému řešení rovných příležitostí žen a mužů v rámci státní dotační politiky a podpora je soustředěna pouze do zahraničních zdrojů.

J. Dobeš navrhl, aby na program příštího zasedání Rady byl zařazen bod o přípravě kohezního období 2014 – 2020, v rámci kterého by zástupce či zástupkyně sekce fondů EU MPSV Radu informoval o přípravě financování oblasti rovných příležitostí žen a mužů z prostředků EU v následujících letech.

Nikdo z dalších přítomných členek a členů příspěvek v rámci bodu Různé nenavrhl.

J. Dobeš poděkoval členkám a členům Rady za jejich účast a zasedání Rady ukončil.

Seznam úkolů a závěrů plynoucích ze zasedání Rady:

1. Připravit návrh usnesení k porodnictví na základě připomínek vzešlých na zasedání Rady a rozeslat jej k hlasování per rollam
(zodpovídá: sekretariát Rady);
2. Pozvat na příští zasedání Rady zástupce či zástupkyni sekce fondů EU MPSV
(zodpovídá: sekretariát Rady, termín: příští zasedání Rady);
3. Dopracovat podnět k zařazení celodenního vzdělávání v tematice domácího násilí do plánu vzdělávací činnosti Justiční akademie a předložit jej na jednání Rady
(zodpovídá: předsedkyně Výboru pro prevenci domácího násilí a sekretariát Rady);
4. Zpracovat podnět k řešení nedostatečné kapacity zařízení služeb péče o děti předškolního věku s důrazem na jejich místní a finanční dostupnost, jakožto jedné ze zásadních překážek sladění pracovního a soukromého života, včetně řešení situace související s vyjmutím jeslí jako zdravotnických zařízení, k předložení vládě ČR
(zodpovídá: předsedkyně Výboru sladění pracovního, soukromého a rodinného života a sekretariát Rady);
5. Dopracovat podnět ke strategii „+1“ podle připomínek vznesených na zasedání Rady a předložit jej ke schválení Radě
(zodpovídá: předsedkyně Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích a sekretariát Rady, termín: příští zasedání Rady).

Přílohy záznamu:

- Příloha č. 1: Plán práce pracovní skupiny Muži a rovnost žen a mužů na září 2012 až září 2014
Příloha č. 2: Výsledky voleb do zastupitelstev krajů a Senátu PČR 2012 (analýza Fóra 50 %)

V Praze dne 18. ledna 2013.

Zapsal: Mgr. Radan Šafařík

Schválila:

Ing. Ludmila Müllerová, předsedkyně Rady

Zasláno všem členkám a členům Rady a ostatním přítomným.